

Aan MINDEF en STASDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, DJZ, HDFC, DCO
In afschrift aan STASDEF

TER BESLISSING

Datum

27 januari 2026

Onze referentie

D2026-000299
MINDEF20260002274

Opgesteld door

KD:Ambtelijke leiding

T +31 6

M +31 6

@mindef.nl

Aantal bijlagen

1

Nota

Schriftelijke vragen Van Baarle (DENK) over het bericht dat 'de NAVO een Israëlisch defensiebedrijf in de ban doet vanwege een smeergeldzaak'.

Aanleiding

Het Kamerlid Van Baarle (DENK) heeft op 9 december 2025 schriftelijke vragen gesteld over het bericht dat 'de NAVO een Israëlisch defensiebedrijf in de ban doet vanwege een smeergeldzaak'. Dit bericht van 8 december 2025 was een gezamenlijk publicatie van Follow the Money en media in België en Frankrijk.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met de bijgevoegde beantwoording en verzending naar de Kamer. Aangezien de vragen overwegend gaan over de relatie tussen specifiek Elbit en Defensie, is het advies dat de staatssecretaris de antwoorden ondertekent, mede namens de minister.

Kernpunten

- Follow the Money meldde dat het *NATO Support and Procurement Agency* (NSPA) drie bedrijven, waaronder Elbit Systems, heeft geschorst voor nieuwe aanbestedingen vanwege verdenkingen van omkoping.
- De vragensteller vindt dat Defensie geen zaken kan blijven doen met een bedrijf waartegen een corruptieonderzoek loopt.
- Defensie bevestigt dat het NSPA een onderzoek heeft ingesteld tegen enkele bedrijven, maar Defensie gaat in beginsel niet in op individuele leveranciers.
- De schorsing van enkele bedrijven door NSPA heeft geen rechtstreekse gevolgen voor Nederland, omdat ons land niet betrokken is bij deze specifieke aanbestedingen van het NSPA.
- De beantwoording vermeldt in algemene zin het beleid van Defensie over zakelijke integriteit.
- Aangezien ook specifiek wordt gevraagd of Defensie zaken blijft doen met Elbit, ook nu dit bedrijf volgens mediaberichten wordt verdacht van omkoping, stelt de beantwoording:
 - Defensie kan niet vooruitlopen op de uitkomsten van nog lopend onderzoek;
 - Defensie houdt zich aan de Europese aanbestedingsregelgeving, waarbij partijen in beginsel worden uitgesloten voor vier jaar na een onherroepelijke veroordeling;
 - Bij Elbit is geen sprake van een onherroepelijke veroordeling.
- Tenslotte verwijzen de vragen naar de discussie over de relatie met de Israëlische defensie-industrie. De beantwoording onderstreept het belang van de verwerving van goed materieel dat in sommige gevallen alleen uit Israël kan komen. Het nu beëindigen van de relatie met deze bedrijven heeft grote gevolgen voor de operationele slagkracht en het voortzettingsvermogen van de krijgsmacht, alsmede voor de veiligheid van onze militairen.

Toelichting

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële consequenties of uitgaven voorzien als gevolg van deze beantwoording.

Juridische overwegingen

Afgezien van wat in de beantwoording is opgenomen over juridische aspecten zijn er verder geen juridische overwegingen.

Communicatie

Defensie doet in beginsel geen mededelingen over individuele leveranciers. De beantwoording strookt met de woordvoeringslijn van NSPA over de schorsing van bedrijven, waarin geen individuele bedrijven worden genoemd. Over Elbit is opgenomen dat dit bedrijf op dit moment niet onherroepelijk is veroordeeld omdat de vragen gaan over specifiek dit bedrijf. DCO voorziet geen actieve communicatie over deze beantwoording.

Overwegingen Uitvoering

Er zijn geen consequenties voor de uitvoering.

Politieke context

Op 26 november 2025 heeft het Kamerlid Piri (GL-PvdA) naar voren gebracht dat haar fractie bezwaren heeft tegen bestellingen in Israël: weten wie de leverancier is, is "van essentieel belang". Zij zei dit tijdens het wetgevingsoverleg over de incidentele suppletoire begroting (ISB) inzake bestrijding van drones. De staatssecretaris antwoordde dat in deze ISB geen materieel uit Israël is opgenomen. Op 26 november was de kwestie-Elbit nog niet in de publiciteit geweest.

Op 11 december 2025 kwam de kwestie-Elbit aan de orde tijdens een commissiedebat met minister Van Weel (Buitenlandse Zaken) over de Raad Buitenlandse Zaken. Hij bracht het volgende naar voren:

- Nederland kiest bij voorkeur niet voor Israëlische bedrijven. Van een verbod op het zakendoen met Israël is geen sprake. Voor defensiematerieel is Nederland in sommige gevallen afhankelijk van leveranciers uit Israël. De invoer van defensiematerieel uit Israël is beperkt tot het noodzakelijke, maar is niet nul.
- Corruptie is reden voor uitsluiting van bedrijven, zowel nationaal als internationaal. De schorsing van bedrijven door de NAVO heeft geen impact op de lopende programma's bij Defensie. Lopende fraudezaken houden we in de gaten.

Vervolgens werd op 11 december de motie-Kostic c.s. verworpen waarin de regering wordt verzocht "te onderzoeken op welke wijze Nederland, naar voorbeeld van de NAVO-schorsing, de banden met Elbit Systems kan opschorten of beëindigen, en hierover uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te rapporteren". Minister Van Weel gaf de motie 'oordeel Kamer'. De motie werd echter verworpen met alleen steun van D66, GL-PvdA, FVD, DENK, PvdD, SP en Volt.

Op 20 januari 2026 heeft de Kamer met steun van CDA en D66 de gewijzigde motie-Teunissen (PvdD) aangenomen over het afbouwen van "de afhankelijkheid van de Israëlische wapenindustrie". De motie-Van Baarle/Dobbe (DENK/SP) over een volledig wapenembargo tegen Israël inclusief import werd verworpen. De moties zijn op 14 januari ingediend tijdens een tweeminutendebat over wapenexportbeleid met staatssecretaris De Vries (BZ). Zij heeft beide moties ontraden.

- Gewijzigde motie-Teunissen (PvdD) om de afhankelijkheid van de Israëlische wapenindustrie af te bouwen (was eerst: te beëindigen) en die van Israëlische inlichtingentechnologie af te bouwen.
 - Ontraden: Nederland wil de afhankelijkheid van niet-Europese leveranciers verminderen en de Europese defensie-industrie opbouwen, maar dat heeft tijd nodig, en beëindigen gaat veel te ver.
 - Motie werd aangenomen met CDA, D66, SP, GL-PvdA, PvdD, Volt en FVD voor.

- Motie-Van Baarle/Dobbe (DENK/SP) over algemeen wapenembargo tegen Israël, inclusief import.
 - Ontraden omdat Nederland onderdelen wil blijven leveren voor o.a. de Iron Dome zodat Israël zichzelf kan verdedigen.
 - Motie werd verworpen met alleen SP, DENK en PvdD voor.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens in deze nota zijn gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

